

Verksamhetsberättelse 2007

GAME

Västsvenskt nätverk för hållbar utveckling

Styrelse, ledning och projektmedarbetare under 2007

Ordförande:

Inge Horkeby, Volvo AB

Styrelseledamöter:

Karin Andersson, Chalmers tekniska högskola

Susan Iliefski Janols, SCA Hygiene products

Ulrika Samuelsson, Länsstyrelsen Västra Götaland

Karin Stenlund, Innovatum Teknikpark

Göran Värmbj, BRG, Business Region Göteborg

Margareta Wallin, Göteborgs universitet

Åsa Wilske, Göteborgs Hamn AB

John Rune Nielsen, SP, Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut

Peringe Grennfelt, IVL Svenska miljöinstitutet AB

Peter Holmberg, Västra Götalandsregionen

Monica Jadsén Holm, Schenker AB

Oliver Lindqvist, Chalmers tekniska högskola & Göteborgs universitet

Ordförande har ordet

GAME är en viktig plattform och mötesplats inom miljö- och hållbarhetsområdet i Västra Götaland. Som ordförande är det spännande att få ta del av den kunskap, samverkan och kraft som finns i regionen i miljöfrågor.

GAME firade 10 år under 2007 och vi kan bara bekräfta hur rätt våra framsynta initiativtagare, bl.a. Rolf Wolff, då professor vid Gothenburg Research Institute (GRI) vid Handelshögskolan i Göteborg, nu rektor vid Handelshögskolan i Göteborg, och Axel Wenblad, då Miljödirektör på Länsstyrelsen i Västra Götaland, nu Generaldirektör för Fiskeriverket, hade när de såg behov av samverkan mellan aktörerna i dessa frågor i regionen.

Förutom initiativtagarna så uppmärksammar vi naturligtvis våra två stora drivkrafter i projektet som också varit med från början: Claes I Helgesson, Professor emeritus i mineralteknik, GAME:s handläggare från starten och nu ständigt sekreterare samt Oliver Lindqvist Professor i Oorganisk kemi, och föreståndare för Göteborgs Miljövetenskapliga Centrum (GMV). GMV är hemvist för GAME's kansli och är GAME's viktiga nav. Tack också alla flitiga aktörer på GMV under åren och speciellt Jonas Norrman och Anders Ahlbäck som nu håller ställningarna och driver våra aktiviteter och utgör, tillsammans med övriga inom GMV, ett viktigt kompetensstöd i miljö- och hållbarhetsfrågor och inte minst hur man kan driva EU-projekt.

Att GAME kunnat fortsätta under dessa år beror mycket på de engagerade personerna i nätverket, på kansliet och i styrelsen men också på stödet till projektet från Västra Götalandsregionen och Chalmers/Göteborgs Universitet. Projektet stöds också av IVL och SP och vi ser gärna att den skaran utökas.

De aktiviteter GAME genomför skapar möjligheter för människor att träffas och diskutera angelägna miljöfrågor både ur ett globalt och lokalt perspektiv. Dessa mötesplatser är viktiga för att föra miljödriven näringslivsutveckling framåt i regionen.

Under de gångna 10 åren har flera tusen personer deltagit i GAME's många aktiviteter, i egen regi eller i samverkan med andra partners, till exempel seminarier och rundabordsdiskussioner. GAME har på ett imponerande sätt kunna bidra till en livlig och viktig regional diskussion och samverkan i miljö- och hållbarhetsfrågor. Denna samverkan är en viktig del av våra aktiviteter och kommer naturligtvis att fortsätta.

GAME har etablerat en bra kontakt med miljöteknikrådet SWENTEC. GAME kan erbjuda de nätverk som behövs för en bra samverkan mellan forskning och utveckling på högskolor och institut, den offent-

liga sektorn och näringslivet. En bred förståelse för marknadens krav, behov av entreprenörskap, kompetens och tillämpad forskning samt samverkan mellan samhällets aktörer behövs för en lyckad svensk satsning.

En viktig del i GAME:s arbete handlar om att bevaka utvecklingen av EU:s FoU-satsning inom hållbar utveckling och att skapa forum för kommunikation och information i dessa frågor med västsvenska företag och forskningsorganisationer.

Miljö- och hållbarhetsfrågorna är viktiga för EU:s fortsatta tillväxt. Att vara en intressant partner är en förutsättning för att kunna ta del av de ökade EU-pengar som finns att söka för forsknings- och utvecklingsprojekt inom området hållbar utveckling. GAME kan stödja Västra Götalandsregionen att nå sina mål på ökat deltagande av västsvenska företag och forskningsorganisationer i europeiska partnerskap och EU:s program.

Inge Horkeby
Göteborg, februari 2008

Några exempel på intressanta och välbesökta arrangemang från 2007

Att klimatfrågan med IPCC och Al Gore i spetsen skulle bli stor under 2007 kunde många ana, men få förutspådde det genomslag frågan fick. Detta kom naturligtvis att påverka Nätverket GAME:s aktiviteter under året, inte minst seminariearrangerandet.

Filmvisning av Al Gores "En obekväm sanning"

1 februari, Wallenbergsalen, Göteborgs universitet, Göteborg

Inför en fullsatt salong – cirka 350 personer – visades Al Gores populära dokumentärfilm "En obekväm sanning". Filmen beskriver växthuseffekten samt dess bakomliggande faktorer och påverkan. Al Gore har under många år följt forskningen om växthuseffektens påverkan och filmen har blivit uppmärksammad världen över och medverkade till att Al Gore tillsammans med FN:s klimatpanel IPCC erhöll Nobels fredspris.

Deltagarna vid filmvisningen fick chans att lyssna till Deliang Chens och Maria Grahn, miljöforskare vid Göteborgs universitet respektive

Chalmers, reflektioner kring filmen och dess innehåll. Arrangemanget uppmärksammades bland annat med en artikel i GöteborgsPosten.

Västra Götaland – ett internationellt centrum för hybridfordonsutveckling

8 februari, Energisession 2007, Borås

Nätverket GAME arrangerade ett seminarium vid Västra Götalandsregionens Energisession på temat hybridfordonsutveckling i Västra Götaland. Karin Davidsson, Caran; Lennart Josefson, Chalmers; Tore Helmersson, Innovatum; Martin Elliot, GME Advanced Concept Engineering; Lennart Pilskog, Volvo lastvagnar samt Robert Aronsson, ETC AB resonerade kring hybridfordon som teknik och som framtida tillväxtbransch. Föredragshållarna presenterade tekniska lösningar som varierade från visionära framtidskoncept, där hybridteknik fyller en central funktion i en hållbar transportsektor, till mer nutida tillämpningar som SAAB:s BioPower Hybrid Concept. På frågan om huruvida Västra

Götaland faktiskt är ett internationellt centrum för hybridfordonsutveckling avslutade Volvo Lastvagnars Lennart Pilskog med att konstatera att regionen ligger i absolut framkant i forskning och utveckling av hybridtekniker.

Klimatneutrala företag / det viktigaste målet för näringslivet

27 juni, Kårhuset Chalmers, Göteborg

Klimatfrågan har identifierats av flera stora politiker som vår tids ödesfråga – samhället behöver minska beroendet av fossila bränslen och näringslivet fyller en nyckelposition i detta. Klimatneutralisering har på senare tid dykt upp som ett växande begrepp där företag sätter ambitiösa klimatmål och köper utsläppsrätter för de utsläpp som inte täcks av egna åtgärder. Vad ligger bakom detta begrepp, och finns där fler verktyg för näringslivet att minska sin klimatbelastning?

”Samhället behöver minska beroendet av fossila bränslen och näringslivet fyller en nyckelposition i detta”

Föredragshållare från Chalmers, Göteborg Energi, Stena Metall och Volvo Lastvagnar berättade om de näringslivsinitiativ som sker i klimatfrågan, både av individuella företag och via företagsnätverk som BLICC, Business Leaders' Initiative for Climate Change.

Frukostmöten och rundabordsmöten

Under 2007 arrangerade GAME ett flertal frukostmöten och rundabordsmöten för nätverkets medlemmar. Samtliga har varit välbesökta och som arrangör kan det bara konstateras att frukostmötesformen är ett väl fungerande koncept i Västra Götaland. Möten har arrangerats på teman Miljömärkt mat på jobbet, Nytt havsmiljöinstitut till Göteborg, Regionens klimatdialog Smart energi samt Klimatneutrala godstransporter på väg.

EU-bevakning

Nätverket GAME har en gemensam bevakning av EU:s stödfinansiering inom hållbar utveckling. Först och främst bevakas av FoU-stöd men GAME bevakar i allt större omfattning även stöd för regionalt utvecklingsarbete. GAME verkar för att aktörer i Västsverige på bästa sätt ska utnyttja stöd till omställning från EU:s olika program. Vi anser att deltagande i programmen är av stor betydelse för en hållbar utveckling i Västra Götaland samt stärker samarbete mellan samhälle, näringsliv och forskning. Resultatet av bevakningen delges nätverket via nätverksmöten och hemsidan samt som individuell rådgivning.

I början av 2007 var det aktuellt med utlysningar från EU:s ramprogram för forskning. Många av GAME:s medlemmar lämnade in ansökningar.

Flera av GAME:s medlemmar har tidigare haft goda erfarenheter av så kallade *Interreg projekt* inom de regionala strukturfonds programmen och lämna-

de in ansökningar i den första ansökningsomgången i augusti 2007.

Under 2007 fortsatte den politiska diskussionen i EU om hur man skall få mer miljöteknik på marknaden. Utvärderingen av *Environmental Technology Action Plan* (ETAP) visade att trots mycket bra forskning ökar inte marknadsandelarna för miljöteknik i EU och många av miljöproblemen kvarstår. GAME:s analys är att under 2008 kommer många av EU:s utlysningar inrikta sig på att öka efterfrågan och utbudet av miljöteknik.

Hållbara godstransporter

Inom nätverket GAME fortsatte under 2007 aktörer från näringsliv, myndigheter och forskning att diskutera problem och möjliga satsningar för ett framtida hållbart regionalt godstransportsystem. Trafikflödet i Göteborg är utsatt för störningar, framför allt i form av köbildningar och luftföroreningar och det finns flera områden i Göteborg där luften är av sådan kvalitet att EU:s miljökvalitetsnormer inte uppnås alla dygn om året. Det krävs nya logistik-, infrastruktur- och transportlösningar för att Västra Götaland ska kunna ha en fortsatt ekonomisk expansion.

Parallellt med GAME:s diskussioner startade Västra Götalandsregionen en öppen dialog om den första fasen i arbetet med långsiktiga infrastrukturplaner – *inriktningsplaneringen*. Nya planer ska gälla för 2010-2020. Bakgrunden är ett regeringens bett Västra Götalandsregionen att bidra med ett underlag som ska spegla de regionala förutsättningarna och åskådliggöra transportsystemet som en helhet. GAME föreslog att man med hjälp av den expertis som finns inom

Västra Götaland skulle ta fram ett par genomarbetade scenarier rörande framtida transportsystem för Västsverige – förslag som genomgått konsekvensanalyser både ur tillväxt och miljöperspektiv.

Under tiden som de öppna dialogerna pågick förberedde flera aktörer ett samarbetet för att få till stånd *klimatneutrala godstransporter på väg*. Detta initiativ presenterades efter sommaren och senare under hösten arrangerade GAME tillsammans med Göteborgs Miljövetenskapliga centrum, GMV, ett välbesökt miljöimpuls. GAME kommer att fortsätta att stödja denna satsning även under 2008.

Environmental Technology Action Plan

Tillsammans med Sveriges Miljöteknikråd Swentec och forskare från Göteborgs universitet arbetade GAME mellan juni och oktober 2007 med en analys kring hur Sverige kan genomföra EU:s miljöhandlingsplan, ETAP, fram till år 2010. ETAP står för *Environmental Technology Action Plan* (på svenska handlingsplanen för miljöteknik). Analysen gjordes i samråd med Naturvårdsverket, Vinnova, Nutek, Energimyndigheten, Formas, Boverket, Sida och Miljöstyrningsrådet. Den färdiga rapporten går att ladda ner på www.swentec.se.

Målsättningen var att ”med en god sammanfattning av situationen i dag som grund, tillsammans med pågående och planerade aktiviteter, ge förslag på hur en optimering av miljötekniksatsningarna kan ske, både för Sveriges och för Europas del”.

Målsättningen uppnåddes men det kvarstår ett fortsatt förankringsarbete. GAME kommer

diskutera resultatet av analysen inom nätverket för att identifiera hur vi kan medverka till att öka andelen miljöteknik på marknaden och därmed minska den totala miljöbelastningen. GAME ser också att det pågående Västsvenska dialogprojektet *Smart Energi* är intressant för en sådan diskussion. I denna dialog försöker man få fram åtgärdsförslag vilka också syftar till att stödja miljöteknik på marknaden i västra Götaland.

Hållbara regioner

Under 2007 initierades Västra Götalandsregionens klimatdialog *Smart energi*. Dialogen är ett initiativ inom *Visionen för ett hållbart Västra Götaland* och har målsättningen att regionen ska vara nästintill oberoende av fossil energi vid år 2030. Processen är indelad i sex fokusområden som spänner över alternativa bränslen, grön mobilitet, gröna transporter/logistik, alternativa energikällor, energieffektivt byggande

och livsstilsfrågor. Inom dessa områden samlas berörda aktörer under flera dialogtillfällen, under 2007 och 2008, för att identifiera utmaningar och åtgärder. Informationen sammanställs och överlämnas till politikerna i kommunerna och regionen för beslut om strategi och överenskommelser.

Nätverket GAME har under året erbjudit fokusområdena den plattform och mötesplats som GAME:s nätverk utgör. Klimatdialogen är en bred och öppen process av stort intresse för GAME, och i november presenterade *Smart energis* projektledare Kerstin Quentzer klimatdialogen för nätverksmedlemmarna under ett frukostmöte. GAME kommer under 2008 att understödja regionen med att utvärdera dialogen samt med att följa spridningen av dialogens resultat, både i den polisiska och i den utompolitiska sfären.

Forskning och utveckling i Västra Götaland

Västra Götalandsregionen har tagit initiativ till att aktivt stödja forskning och utveckling (FoU) i Västsverige. GAME har medverkat i processen genom att bidra till kartläggningen av miljörelaterad FoU i Västra Götaland och genom att komma med förslag på hur regionen kan stödja FoU inom miljöområdet.

Västra Götalandsregionen satsade på ett antal inledande åtgärder under 2007 inom FoU rörande *Tillväxt*. Regionens vill öka regionala FoU-aktörers engagemang och delaktighet i nationella och europeiska program och partnerskap. Flera av nätverket GAME:s medlemmar ingår dessa satsningar, till exempel:

- **EcoEx**, ett kommunalt export initiativ som syftar till att skapa goda exportförutsättningar för små och medelstora miljöföretag inriktade på miljöteknik samt miljöanpassade varor och tjänster.

- **SIAQ** (Sustainable Indoor Air Quality Cluster), är ett nätverk där företag inom hållbar innemiljö samarbetar med projekt om hållbar innemiljö, energieffektivitet, funktionsupphandling och kompetensutveckling.

Regionen har idag tillsatt en Beredningsgrupp för FoU som skall bereda ärenden till regionsstyrelsen. Dessutom har man på regionutvecklingssekretariatet tillsatt en FoU-enhet. GAME har erbjudit sig att medverka i de dialogforum som Beredningsgruppen för FoU arrangerar och föreslår att man under 2008 bör diskutera behovet av en västsvensk miljöteknikplattform.

Projektmedarbetare:

Anders Ahlbäck

Projektkoordinator för GAME och arbetar med projektets ekonomi, nätverk, seminarieverksamhet, EU-frågor och projektutveckling.

Jonas Norrman, GAME

Projektledare för GAME:s arbete med EU-frågor och projektutveckling.

Claes I Helgesson, GAME

Ansvara för kallelser till styrelsens möten, samt dagordning och minnesanteckningar.

GAME verksamhetsberättelse 2007

Produktion: GMV kansli
Layout: Annelie Karlsson
Foto: Stockxpert
Tryck: Intellecta

Mars 2008

Kontakta GAME!

Kansli

Anders Ahlbäck, Projektkoordinator
telefon 031-772 4960

EU-FoU

Jonas Norrman, Projektutveckling
tefefon 031-725 62 91

Adress

GAME
c/o GMV Göteborgs MiljöVetenskapliga centrum
Ascebergsgatan 44
412 96 Göteborg

E-post

game@gmv.chalmers.se

Internet

www.gmv.chalmers.se/game

Västsvenskt nätverk för hållbar utveckling